

ΔΗΜΟΦΩΝ

ΕΤΟΣ 19ο

ΤΕΥΧΟΣ **84**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

Zagorochória

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Σύλλογος Ποιοτικής & Πολιτιστικής
Αναβάθμισης Δυτικής Αττικής
“Ο ΔΗΜΟΦΩΝ”
ΕΚΔΟΤΗΣ
Παναγιώτης Δημητρουλης
(Κιν.: 6977.781.753)
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΩΝ/ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
Κοροπούλης Βασίλης
Κοροβέση Ελένη
Παπαϊωάννου Παναγιώτης
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
Λαϊνάς Παναγιώτης -
Μποχάρτζας Γεώργιος
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Κωνσταντίνα Πέππα
Τηλ./Fax: 210.55.58.291

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Μήτσου - Τσιάμη Κατερίνα
Πτυχ. Τεχνολόγος Γραφικών Τεχνών

Ταχυδρομική Διεύθυνση
28ης Οκτωβρίου 3, 196 00
Μάνδρα Αττικής
Τηλ.: 6977.781.753
www.dimofon.gr
e-mail: info@dimofon.gr

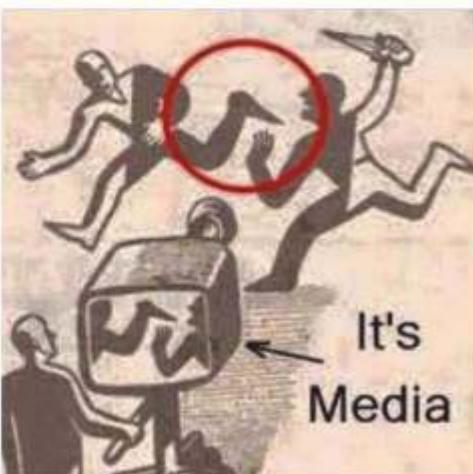
Ο “ΔΗΜΟΦΩΝ” ανταλάσσεται με
όλα τα έντυπα πολιτιστικού περιεχομένου.

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις εκείνων
που τα υπογράφουν.
Επιτρέπεται η τμηματική ή ολική αναδημοσίευση
άρθρων, υπό την προϋπόθεση ότι θα αναγράφεται η
πηγή τους.
Η ύλη για το τεύχος “έκλεισε” στις 20/03/2018.

ΕΤΟΣ 19ο
ΤΕΥΧΟΣ **84**
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

“Αλιεύσαμε από το διαδίκτυο και παραθέτουμε προς σκέψη”

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός για την παιδεία

Του αρχιμ. Ιακώβου Κανάκη

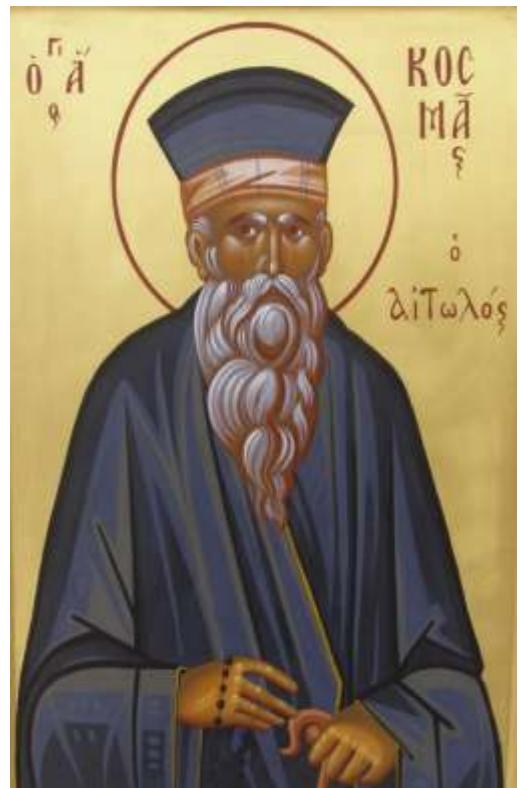
ε χρόνια δύσκολα για την Ελλάδα, κατά την Τουρκοκρατία, ακούστηκε από τον ιερομόναχο τότε Κοσμά η φράση: «Γκρεμίστε την Εκκλησία για να κάμετε το σχολείο...». Και αν ακόμα, όπως υποστηρίζεται, δεν ειπώθηκε ποτέ αυτή η έκφραση, γίνεται αντιληπτός ο διακαής πόθος καλλιέργειας της παιδείας εκ μέρους του αγίου. Όντως, πονούσε για το «απαίδευτον» των Ελλήνων και γι' αυτό ό ίδιος, αναφέρει στον αδελφό του Χρύσανθο στα 1779, ότι ίδρυσε 210 περίπου ελληνικά σχολεία και σχολές. Ο ίδιος πεπαιδευμένος επιθυμεί την μετοχή στην παιδεία για κάθε ελληνόπουλο και μεριμνά, εργάζεται παντοιοτόπως γι' αυτόν τον ιερό σκοπό.

Όμως για ποια ακριβώς παιδεία αγωνίζεται;

Θέλει μέσα από την παιδεία να καλλιεργείται το «Ρωμαίικο». Έλεγε ότι ο άνθρωπος με την παιδεία φωτίζεται και ότι αιμαρτάνουν οι γονείς πού δεν προτρέπουν ήπού εμποδίζουν τά παιδιά τους προς αυτήν. Έλεγε με σαφήνεια: «Καλύτερα να τα αφήσετε φτωχά και γραμματισμένα, παρά πλούσια και αγράμματα». Τόνιζε επίσης, ότι η παιδεία πρέπει να προσφέρεται σε όλους και μάλιστα δωρεάν. Τόνιζε ακόμα, ότι το Ευαγγέλιο είναι γραμμένο στην Ελληνική γλώσσα και ότι για να το κατανοήσεις είναι αναγκαία η γνώση της Ελληνικής. Ο Πατροκοσμάς θέλει, επιθυμεί και καλλιεργεί μια χριστοκεντρική παιδεία, που δεν γεμίζει στείρες γνώσεις τον ανθρώπινο εγκέφαλο, αλλά πού γεμίζει την καρδιά με θεογνωσία. Η γνώση έλεγε, είναι σωστή, όταν συνοδεύεται από την άνωθεν σοφία, από τον φωτισμό του Θεού. Ούτε την έλλειψη παιδείας των Θωμανών χαιρόταν, αλλά ούτε και τα «άθεα γράμματα» των λεγομένων «διαφωτιστών» αποδεχόταν. Πρότεινε έναν άλλο «διαφωτισμό», αυτόν πού προσφέρει ο πραγματικός διαφωτιστής Ιησούς Χριστός. Έναν «διαφωτισμό» πού δεν έχει στο κέντρο του το «εγώ» και τα επιτεύγματά του, αλλά έναν διαφορετικό «διαφωτισμό», πού στο κέντρο βρίσκεται ο «Εμμανουήλ». Ο ίδιος ζει μέσαστο κίνημα των «διαφωτιστών» χωρίς όμως να αλλοιώσει την προσέγγιση του, ούτε ως προς τα δόγματα, ούτε ως προς το χριστιανικό του ήθος. Ζει μέσα του, καρδιακά, την «φιλοκαλική ατμόσφαιρα» των Πατέρων, πού έχει ως πρότυπο τον θεούμενο και όχι τον «υπεράνθρωπο», πού οδηγεί στην έξαρση του εγωισμού και επιβεβαιώνεται με την αυτοθέωση.

Χαρακτηριστικό είναι αυτό που ανέφερε για το έργο του σχολείου. Έλεγε ότι το σχολείο είναι ο ναός της αληθινής γνώσης και έτσι μέσα σε αυτό «ιερουργούν» οι εκπαιδευτικοί, όχι σε πέτρινες πλάκες, αλλά στις καρδιές των παιδιών. Αναλογιζόμενος την ιδέα αυτή νιώθεις πόσο υψηλά είχε μέσα του το έργο της εκπαίδευσης, της παιδαγωγίας, της παιδείας.

Μετά από τριακόσια χρόνια, και παραπάνω, που μας χωρίζουν από την κοιμητή του αγίου εθνομάρτυρος Κοσμά, δεν υπάρχει η διάθεση, η εκπαίδευση των νέων να στηρίζεται στις δικές του βάσεις, προσεγγίσεις και οραματισμούς. Η γλώσσα δυστυχώς συρρικνώνεται και γίνεται όλο και πιο φτωχή, στον λόγο και στις εκφράσεις, ειδικά των νέων ανθρώπων. Σήμερα πού σε πανεπιστήμια του εξωτερικού έχει επισημανθεί η μεγάλη προσφορά και βοήθεια της ελληνικής γλώσσας, τόσο σε γνωστικό, όσο και σε ψυχικό και πνευματικό επίπεδο, η γλώσσα στην Ελλάδα έχει περιοριστεί στα απολύτως

απαραίτητα. Τα Greeklish έχουν σχεδόν καθιερωθεί στην επικοινωνία των νέων ανθρώπων. Κείμενα πού τα σεβάστηκαν οι αιώνες, όχι μόνο δεν συγκινούν και δεν εμπνέουν, αλλά εξισελίζονται και απαξιώνονται. Ένας τεράστιος συγγραφικός πλούτος, με πολλά ήδη γραπτού λόγου, μένουν σχεδόν σκονισμένα στα ράφια των βιβλιοθηκών. Η χαρά της επικοινωνίας με το βιβλίο μειώνεται και στην θέση του τοποθετούνται μόνο οθόνες και πληκτρολόγια. Έχει όμως κάτι άλλο η μυρωδιά του βιβλίου, είναι «οσμή ευαδίας πνευματικής». Χρειάζεται ένας προβληματισμός για το θέμα αυτό και επίσης ένας ειλικρινής γόνιμος διάλογος με πραγματικό ενδιαφέρον από όλους τους αρμόδιους φορείς της κοινωνίας. Σήμερα πού στο εξωτερικό υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον για την γλώσσα μας, μόνοι μας κάνουμε αμέσως ή εμμέσως προσπάθειες για να την μειώσουμε και επομένως να την υποβαθμίσουμε.

Η γλώσσα είναι «ζωντανός οργανισμός» γι' αυτό και εξελίσσεται, όμως έχει και απαρχές και βάσεις πού δεν καταστρέφονται. Το παραδοσιακό δεν είναι παρωχημένο, αλλά μπορεί να είναι σύγχρονο και φρέσκο, όταν λειτουργείται από ανθρώπους γνήσιους πού βιώνουν το γνήσιο. Το παραδοσιακό δεν είναι μουσειακό είδος, αλλά μπορεί να προσφέρει ζωντανό παρόν και φυσικά ελπιδοφόρο μέλλον.

Bullying

Tελικά ποιος είναι υπεύθυνος για τον σχολικό εκφοβισμό, που τόσο μας έχει απασχολήσει τα τελευταία χρόνια; Οι γονείς, οι δάσκαλοι, ή οι κοινωνία; Ο καθένας φέρει μερίδιο ευθύνης για το ξεκίνημα της βίας, αλλά και ο καθένας οφείλει με τον τρόπο που μπορεί να βοηθήσει στο σταμάτημά της. Όλοι μας ως ενήλικες είμαστε υπεύθυνοι να διδάξουμε στα παιδιά πώς να σέβονται το διαφορετικό, αλλά και τον ίδιο τους εαυτό.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι γιατί ένα παιδί μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα.. Άλλα παιδιά υιοθετούν αυτή τη συμπεριφορά γενικά, ενώ άλλα προβαίνουν σε αυτή όταν είναι πολύ αγχωμένα ή καταπιεσμένα. Τα παιδιά μπορεί να αλλάζουν ρόλους και να γίνονται τη μια θύτες και την άλλη θύματα. Για παράδειγμα, ένα παιδί της ΣΤ' Δημοτικού που κοροϊδεύει τα μικρότερα παιδιά, μπορεί να υποστεί bullying όταν πάει στην Α' Γυμνασίου από τα μεγαλύτερα. Η ένας έφηβος που δεν του μιλούν τα άλλα παιδιά όταν βγαίνει στην πλατεία για παράδειγμα, ενδέχεται να γίνεται εικδικητικός και να υιοθετεί κακοποιητική συμπεριφορά μέσω διαδικτύου.

To bullying είναι μια συμπεριφορά που μαθαίνεται και στην πορεία υιοθετείται από τον έφηβο. Πιστεύεται ότι προβλήματα στο σπίτι όπως παραμέληση, διαφωνίες μεταξύ γονέων, έλλειψη οριοθέτησης και συνεπειών κ.α. είναι ικανά να αιχνήσουν τον κίνδυνο ένα παιδί να αποκτήσει τέτοια συμπεριφορά. Έφηβοι που αντιμετωπίζουν κάτι από τα παραπάνω είναι πιο πιθανό να έχουν θυμό τον οποίο κατευθύνουν προς άλλα παιδιά ή εφήβους.

Επίσης μερικοί έφηβοι έχουν κάποια γνωρίσματα στην προσωπικότητά τους που τους καθιστούν λίγο πιο επιρρεπείς σε αυτή τη συμπεριφορά. Μπορεί για παράδειγμα να είναι παρορμητικοί ή επιθετικοί.

Με δεδομένο ότι η εφηβεία είναι μια περίοδος έντονου άγχους και αλλαγών για τα παιδιά, παρατηρείται πως αρκετά από αυτά διοχετεύουν αυτό το άγχος σε συνομπλίκους ή σε συμμαθητές. Από πού μπορεί να προέρχεται αυτό το άγχος όμως; Η πίεση από το σχολείο, οι συγκρούσεις μέσα στην οικογένεια ακόμα και για απλά ζητήματα, η χαμηλή αυτοεκτίμηση είναι κάποιοι από τους λόγους που ίσως να στρεσάρουν έναν έφηβο. Με το να επιτίθενται λοιπόν σε άλλους εφήβους, τα παιδιά αυτά αισθάνονται ότι παίρνουν τον έλεγχο σε κάτι και κερδίζουν μια

πλασματική αίσθηση ανωτερότητας.

Τόσο οι θύτες όσο και τα θύματα είναι παιδιά που υποφέρουν από έντονα και επιτακτικά συναισθήματα. Ως γονείς, εκπαιδευτικοί και μέλη της κοινωνίας οφείλουμε να πάρουμε θέση απέναντι στο φαινόμενο, σημαντικότερο δε όλων να "εκπαιδεύουμε" τα παιδιά με το παράδειγμά μας και με τη δική μας στάση ζωής απέναντι στα πράγματα. Πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη ότι αποτελούμε πρότυπο για τα παιδιά. Επομένως ο τρόπος που συμπεριφερόμαστε τόσο στους εφήβους όσο και μεταξύ μας επηρεάζει τον τρόπο που ο έφηβος μαθαίνει να συνδιαλέγεται με τους άλλους. Ας μην απορούμε λοιπόν με τα παιδιά, ας σταθούμε στα σημεία των καιρών καθώς το μόνο που κάνουν είναι να αναπαράγουν αυτό που βιώνουν γύρω τους(βία, ανταγωνισμό, έλλειψη δικαιοσύνης)

Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να είμαστε δίπλα στα παιδιά ως γονείς και ως δάσκαλοι, προσπαθώντας να αφογκραστούμε κάθε λεπτό αυτό που νιώθουν. Οπωδόποτε διδάσκουμε στα παιδιά πως η βία δεν αντιμετωπίζεται με βία. Στοχεύουμε στην αγνότητα και στο φιλότιμο των παιδιών, δύο χαρακτηριστικά τα οποία είναι έμφυτα σε όλους μας και που στα παιδιά ακόμα υπάρχουν, εφόσον δεν έχουν αλλοτριωθεί στο βαθμό που έχουν οι ενήλικες. Πριν από αυτό όμως αν υπάρχει κάτι που μπορούμε να κάνουμε, είναι να διαφοροποιήθούμε εμείς ως ενήλικες. Φανταστείτε να μάθουμε πρώτα εμείς να συζητάμε και όχι να καβγαδίζουμε, να συνεργαζόμαστε και όχι να ανταγωνίζομαστε, να προσφέρουμε και όχι να προσπερνάμε!

A.I.K.

Χρονογράφημα. Ένα σύγχρονο παράδειγμα.

Tεκνώ αυτό το άρθρο, παραθέτοντας τον ορισμό του χρονογραφήματος και τα χαρακτηριστικά του. Το χρονογράφημα συνιστά πεζό λογοτέχνημα, που δημοσιεύεται σε εφημερίδα ή περιοδικό. Στην Ελλάδα τουλάχιστον, το συγκεκριμένο είδος ξεκίνησε από τα περιοδικά. Το χρονογράφημα είναι είδος έντεκνου πεζού λόγου, με λογοτεχνική κάποτε χροιά, αν και συχνότατα παραμένει στην περιοχή της δημοσιογραφίας. Ο Νιρβάνας γράφει «είτε είδος λογοτεχνικό είτε παραλογοτεχνικό, το χρονογράφημα έχει το δικαίωμα να παρίσταται στο νάρθηκα τουλάχιστον του ναού της τέχνης». Συνήθως πραγματεύεται ζητήματα κοινωνικά, πολιτιστικά και θηθικά, θέματα της επικαιρότητας που απασχολούν την κοινή γνώμην. Αφορμή για συγγραφή χρονογραφήματος μπορεί να δώσει οτιδήποτε: μια εντύπωση, ανάμνηση, ιστορία, κριτική, ασήμαντο καθημερινό γεγονός κ.ο.κ. Το χρονογράφημα είναι σύντομο κείμενο, ευχάριστο και καλύπτει συγκεκριμένη στήλη στην εφημερίδα ή στο περιοδικό. Γράφεται σε τόνο εύθυμο, χαριτωμένο, χιουμοριστικό, κάποτε επικριτικό, δηκτικό άλλοτε, συχνά ειρωνικό, παρανεπικό, έμφεσα ή άμεσα διδακτικό και παιδαγωγικό. Αυτά σημαίνουν ότι συστεγάζει αρμονικά τη χάρη και τη σκωπικότητα, την ευφυολογία και τον κριτικό στοχασμό, την αφηγηματική ροή και τη διδακτική πρακτική, την ειρωνική διάθεση και τη σοβαρή πρόθεση. Με την ποικιλία των θεμάτων του και των τρόπων με τους οποίους γράφεται, εξασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις μιας φιλικής, ευχάριστης και τακτικής επικοινωνίας χρονογράφου και κοινού. Οι αναγνώστες το περιμένουν. Σκοπός του χρονογράφου είναι να ωφελήσει την κοινωνική ομάδα στην οποία απευθύνεται, να υποδείξει, να συμβουλέψει, να διδάξει, να διαπαιδαγωγήσει ενδεχομένως, να συμβάλει στη διάπλαση της κοινωνίας. Κι όλα αυτά και άλλα ακόμη (το χρονογράφημα υπερβαίνει κάθε φραγμό) επιδιώκει να τα πραγματοποιήσει με τρόπο ευχάριστο αλλά και καυστικό. Είναι ο χρονογράφος ο καθημερινός οδηγός και δάσκαλος πολλών ανθρώπων. Την καλύτερη περιγραφή του χρονογραφήματος τη δίνει ο Σπύρος Μελάς, στο πρώτο του χρονογράφημα από τις στήλες της εφημερίδας «Αθηναϊκά Νέα» (στις 28.5.1931), όπου ορίζει το είδος γράφοντας προς τους αναγνώστες: «... έλαβα την ... εντολή ... να σας συγκινώ, να σας ενθουσιάσω, να σας ζωγραφίζω, να σας θυμώνω, να σας ενδιαφέρω, και προπάντων να σας διασκεδάζω από αυτή τη στήλη κάθε μέρα». Συμπερασματικά, θα επισημάναμε ότι εξορισμού το χρονογράφημα το «περιμένουμε» με χαρά και αινυπομονοσία, γιατί μας ευχαριστεί αλλά ταυτόχρονα και μας «διδάσκει!» (Οι παραπάνω αναφορές στο είδος του χρονογραφήματος προέρχονται από την Εγκυλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριταννικά, 1994, σ. 345, από τη Μεγάλη Σοβιετική Εγκυλοπαίδεια, 1983, σ. 531 και από την Έκφραση-Έκθεση, τιχ. Α΄, σ. 271, που περιλαμβάνεται στα διδακτικά βιβλία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου).

Καθώς στο χρονογράφημα πρέπει μέσα σε πολύ λίγες αράδες και με λιτές εκφράσεις να διατυπώσεις με σαφήνεια τη σάση, τη φιλοσοφία σου, τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεσαι το γεγονός που στάθηκε η αφορμή του κειμένου σου, είναι κοινή η παραδοχή ότι για να συνταχθεί το χρονογράφημα, απαιτείται συγγραφική ωριμότητα. Η προσωπικότητα και η ευφυΐα του χρονογράφου είναι τα στοιχεία που καθορίζουν αποκλειστικά την ποιότητα του κειμένου του. Ας επικειρήσω σχετικά μία απλή σύγκριση. Στην συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας ακολουθούμε συγκεκριμένους κανόνες. Το αποτέλεσμα λοιπόν εξαρτάται κατά πολύ από το πόσο ορθά και πιστά οι κανόνες έχουν εφαρμοστεί. Στην περίπτωση ωστόσο του χρονογραφήματος, δεν υπάρχουν κανόνες να ακολουθήσουμε. Και εκεί έγκειται ακριβώς η δυσκολία του. Αν και γράφεται δύσκολα όμως, διαβάζεται πολύ πιο εύκολα και από περισσότερους ανθρώπους, λόγω της μικρής έκτασής του και του ευχάριστου ύφους του. Συνεπώς πρόκειται για είδος εξαιρετικά χρήσιμο.

Για να αποδοθεί πληρέστερα και αποτελεσματικότερα το ενδιαφέρον που εμφανίζει και η σπουδαιότητα που διακρίνει το χρονογράφημα, θα εξετάσουμε αναλυτικότερα την περίπτωση του περιοδικού ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ (στο χώρο της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους), που η κυκλοφορία του συνεχίζεται για περισσότερα από τριάντα χρόνια. Στα παλαιότερα τεύχη του εν λόγω περιοδικού, τα εισαγωγικά κείμενα ήταν συνήθως αινυπόγραφα και περιορίζονταν αποκλειστικά στην παρουσίαση της ύλης του τρέχοντος τεύχους. Τις σπάνιες φορές που τα κείμενα υπογράφονταν με τις λέξεις «Ο Διευθυντής», πηγαίνονταν από τους Βασίλη Αναγνωστόπουλου, ήταν προσωπική, συναισθηματική, δίνοντάς μας τα πρώτα δείγματα για την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εξέλιξη του εισαγωγικού αυτού κειμένου, που θα παρακολουθήσουμε στη συνέχεια. Η λογοτεχνική γλώσσα κυριαρχούσε. Το πρόσωπο όλων των ρημάτων ήταν το πρώτο πληθυντικό, για να φανερώνει τη συλλογικότητα της προσπάθειας, στην οποία οφειλόταν το επιτυχές αποτέλεσμα. Ο καθηγητής, ο επιστήμονας, ο ερευνητής Αναγνωστόπουλος δεν χρησιμοποιούσε εδώ τη δοκιμιακή γραφή, εφόσον προφανώς θα ήταν ακατάλληλη για να αποδώσει τη σχέση του με το περιοδικό. Φράσεις όπως «Δοσμένοι στο όνειρο και στον αγώνα. Ο χρόνος σε δεύτερη μοίρα... γίνεται παρανάλωμα του πυρετικού ρυθμού και της αγωνίας. Είκοσι χρόνια!... Στο ζύγι ο κεφάλι έπαιρναν οι καρές. Οι λύπες ήταν λιγόζωες.» (τιχ. 20, 2005) ή «Από τότε κύλησε πολύ νερό στο αιλάκι των Διαδρομών. Η καρδιά και η ματιά μας, όταν γυρίζουν πίσω σ' αυτά τα περασμένα χρόνια, γεμίζουν με νοσταλγία αλλά και ασφαλέστερη εκτίμηση για πρόσωπα, γεγονότα, δυσκολίες, για ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές...» (τιχ. 92, 2008), επιλέχθηκαν για να αποδοθεί η ποιότητα και ο όγκος της εργασίας αλλά και το κίνητρο, που είναι η ευθύνη για τη δημιουργία γενιών και γενιών παιδιών - αναγνωστών.

Στην τελευταία δε περίοδο, οπότε οι Διαδρομές κυκλοφορούν σε πλεκτρονική μορφή, τα εισαγωγικά κείμενα που πλέον υπογράφονται στο σύνολό τους από τον Βασίλη Αναγνωστόπουλο, διατηρώντας τον πυρήνα τους που είναι η παιδική λογοτεχνία, έχουν διευρυνθεί θεματικά και εξελιχθεί, υιοθετώντας αποκλειστικά το ανάλογο ύφος και όλες τις αρετές του ιδιαίτερα δύσκολου και απαιτητικού είδους του χρονογραφήματος. Δίνεται πάντοτε στα κείμενα κάποιος τίτλος, λογοτεχνικός ή μη: π.χ. «Βιβλία-

πυγολαμπίδες» (τχ. 111, 2013), «"Χώρα" με δροσιές και χρώματα» (τχ. 118, 2015) ή «Συνεχίστε να διαβάζετε!» (τχ. 113, 2014) και «Καλή σχολική χρονιά!» (τχ. 103, 2011). Αυτό που εντυπωσιάζει περισσότερο είναι ότι όποια κι αν είναι η αφορμή από την επικαιρότητα που αξιοποιεί ο Αναγνωστόπουλος, πάντοτε τη συνδέει αριστοτεχνικά με το σκοπό και τη φύση του περιοδικού και κατ' επέκταση με το συγκεκριμένο περιεχόμενο κάθε τεύχους. Διαφορετική μεν η αφετηρία κοινό δε το τέρμα, εφόσον ο χρονογράφος εναρμονίζει πλήρως το εκάστοτε θέμα του με την ανάδειξη της παιδικής λογοτεχνίας.

Κάποια από τα εισαγωγικά κείμενα που υπογράφει ο διευθυντής των Διαδρομών, επικεντρώνονται ευρύτερα στον κλάδο της Παιδικής Λογοτεχνίας, και ειδικότερα στην αμφισβήτησή της από μερίδα επιστημόνων. Συνεισφέρει στη σχετική συζήτηση που εδώ και αρκετές δεκαετίες συνεχίζεται και στη χώρα μας, απαριθμώντας τίς εδώ αλλά και τις διεθνείς προσπάθειες για τη στήριξή της και την προβολή της, ανάμεσα στις οποίες συγκαταλέγεται και η έκδοση του περιοδικού (τχ. 94, 2009). Άλλού προσέγγιση του χρονογράφου διαφοροποιείται εντελώς. Το παιδικό βιβλίο προβάλλεται μέσα στο φυσικό του πλαίσιο, το κοινωνικό περιβάλλον και μάλιστα της εορταστικής περιόδου Χριστουγέννων-Πρωτοχρονιάς. Συσκετίζεται με τα παιχνίδια που δωρίζονται τότε στα παιδιά, με τα γλυκά που κυκλοφορούν παντού. Ο Αναγνωστόπουλος κινητοποιώντας το σύνολο των αισθήσεών μας, διεκδικεί για το παιδικό βιβλίο στο γιορταστικό αυτό πλαίσιο, πρωταγωνιστικό ρόλο, καθώς το εκλαμβάνει ως έκφραση και απόδειξη της αγάπης μας προς τα παιδιά (τχ. 116, 2014). Άλλοτε αφετηρία του κειμένου του συνιστά η καθιερωμένη παγκόσμια ημέρα Παιδικού Βιβλίου. Σύμφωνα με το εκάστοτε μήνυμα που εφρμνεύει, κάποτε δίνει την έμφαση στην παγκόσμια διάσταση αυτής της γιορτής, που αντιπροσωπεύει τις κοινές ιθικές, πνευματικές αρχές και αξίες του πολιτισμού μας (τχ. 117, 2015). Άλλοτε πάλι φωτίζει τις ποικίλες πτυχές της πανανθρώπινης ιστορίας, όπως τις εκφράζουν τα διαφορετικά βιβλία, που όλα μαζί την συνθέτουν συνολικά (τχ. 101, 2011). Η ευαισθησία του Αναγνωστόπουλου για την Παιδική Λογοτεχνία δεν παραλείπει να κάνει τη διάκριση μεταξύ βιβλίου και γραπτού λόγου γενικότερα και των έργων τέχνης του προφορικού λόγου, προσπαθώντας να αναδείξει την ουσία και την αξία του τελευταίου, προλογίζοντας άρθρα με θέμα την αφήγηση, στην εποχή μας όπου η υπεροχή του γραπτού λόγου είναι πλήρης (τχ. 90, 2008).

Ένα άλλο μεγάλο μέρος αυτών των κειμένων αναδεικνύει τη σημαντικότητα της σχέσης του λογοτεχνικού βιβλίου με τον αναγνώστη (Iser, 1990, σ.44-45, 104, 281). Θα χαρακτηρίζα αυτήν την επιλογή του Αναγνωστόπουλου αναμφισβήτητα ως την πλέον θετική για το μέλλον τόσο των βιβλίων όσο και των παιδιών-αναγνωστών. Παίρνοντας αφορμή ο Αναγνωστόπουλος

από το δοκίμιο «Η Λογοτεχνία σε κίνδυνο», προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει τους εμπλεκόμενους επαγγελματικά με αυτήν, κριτικούς, διδάσκοντες κ.λπ., προκειμένου να την εμφανίσουν ως ελκυστική δραστηριότητα (τχ. 110, 2013).

Συνεχίζοντας, επιδιώκει να αναδείξει την παιδαγωγική της δύναμη, επισημαίνοντας τις εμπειρίες που προσφέρει, την αυτογνωσία στην οποία σταδιακά μάς οδηγεί (τχ. 111, 2013). Χαρακτηρίζει ακόμη τα αναγνώσματα της παιδικής μας ηλικίας ως ιδιαίτερα πολύτιμες αναμνήσεις στην περίοδο της ενηλικίωσης (τχ. 113, 2014). Ο Αναγνωστόπουλος αναφέρεται δε στο χρόνο ο οποίος δωρίζεται το Καλοκαίρι, προκειμένου οι αναγνώστες να ασχοληθούν με άνεση με το βιβλίο (τχ. 82, 2006). Τονίζει ότι η χαλάρωση που προσφέρουν οι καλοκαιρινές διακοπές, συνιστά ευκαιρία για τη δημιουργική δραστηριότητα της λογοτεχνικής ανάγνωσης (τχ. 118, 2015). Αντιπαραθέτει το ρυθμό της λογοτεχνικής ανάγνωσης στον απάνθρωπο ρυθμό της σύγχρονης ζωής, ώστε να μας προσφέρεται μέσα από αυτήν διέξοδος και εξισορρόπηση (τχ. 98, 2010). Και ο ίδιος ο Αναγνωστόπουλος δηλώνει ότι επιωφελείται από τις καλοκαιρινές διακοπές ως ευκαιρία να ανατρέξει σε αξιόλογα αναγνώσματα. Κάποιες από αυτές τις αναγνώσεις του φέρνει μάλιστα στο φως, για να υποστηρίξει διάφορες σταθερές απόψεις του για την εκπαίδευση και ειδικότερα τη λογοτεχνική διδασκαλία. Συγκεκριμένα, την άποψή του υπέρ της επιδίωξης της αριστείας, που βάλλεται από ορισμένες μεταρρυθμίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα, ο Αναγνωστόπουλος την αναδεικνύει μέσα από δύο αρκαίες φράσεις υπέρ της επιδίωξης της αριστείας, τις οποίες συνήθιζε ο Καζαντζάκης να γράφει στα τετράδιά του από το Δημοτικό Σχολείο. Το παραπάνω δεν είναι το μόνο στοιχείο που ο Αναγνωστόπουλος αντλεί από τη βιογραφία του συγγραφέα την οποία έχει γράψει η Έλλη Αλεξίου. Από το ίδιο βιβλίο επιλέγει ένα ακόμη επεισόδιο από τη ζωή του Καζαντζάκη, για να προβάλλει το σπουδαιότερο στόχο κάθε λογοτεχνικής προσέγγισης και διδασκαλίας, που συνίσταται στην αναγνωστική επάρκεια, όπου ο δημιουργεί η φιλαναγνωσία. Καταδεικνύει δε την ευθύνη εκπαιδευτικών και γονιών για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας στα παιδιά (τχ. 122, 2016). Επίσης, ο Αναγνωστόπουλος αντιπαραθέτει την εικόνα, που στην εποχή μας έχει κυριαρχήσει με άπειρους τρόπους, προς το λόγο, το κείμενο, το οποίο προσφέρει τη δραστηριοποίηση της αναγνωστικής φαντασίας (τχ. 85, 2007).

Μια άλλη κατηγορία κειμένων αναφέρονται στο σχολικό πλαίσιο και ειδικότερα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ο Αναγνωστόπουλος προτείνει εμφατικά την είσοδο του λογοτεχνικού βιβλίου στο σχολείο, προκειμένου να επιτευχθούν οι παιδαγωγικοί στόχοι. Θεωρεί ότι το λογοτεχνικό βιβλίο θα μπορούσε θαυμάσια να λειτουργήσει συμπλωματικά, εξυπρετώντας άριστα τον παιδαγωγικό ρόλο του σχολείου. Και σε αυτό το σημείο τίθεται από τον Αναγνωστόπουλο το κρίσιμο ερώτημα για την επιλογή του σωστού βιβλίου. Θεωρεί ότι την απάντηση μπορούν να δώσουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί, τους οποίους προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει ως προς το δικαίωμα της ελευθερίας και ταυτόχρονα την ευθύνη της επιλογής (τχ. 95, 2009). Εισηγείται μάλιστα σχετικά την καθιέρωση της Λογοτεχνίας στο αναλυτικό πρόγραμμα, διευκρινίζοντας ωστόσο την εξέχουσα σημασία του τρόπου διδασκαλίας της (Alter, J. K. A., 1985), ώστε να μην αντιμετωπιστεί ως «μάθημα» και κάσει την ομορφιά της (τχ. 84, 2006). Με αφορμή το ξεκίνημα μιας σχολικής χρονιάς, που αποδίδεται λογοτεχνικά τόσο με το ποίημα της Ρένας Καρθαίου, όπου ο Σεπτέμβρης εμφανίζεται ως αγόρι που αφήνει την εξοχή για να κτυπίσει την καμπάνα του σχολείου, όσο και με αναφορά στις διώχνες, τα κρινάκια-σύμβολο του Φθινοπώρου, που διώχνουν τα παιδιά από την εξοχή, παρουσιάζει άρθρα με θέμα τη διδακτική της Λογοτεχνίας στο σχολείο (τχ. 83, 2006). Ο Αναγνωστόπουλος θέτει το περιοδικό Διαδρομές στην υπηρεσία του στόχου να επιλέγονται οι προσφορότεροι τρόποι λογοτεχνικής διδασκαλίας, εντάσσοντας συστηματικά πλέον στην ύλη του περιοδικού σχετικές μελέτες που να διευκολύνουν τους εκπαιδευτικούς (τχ. 88, 2007). Κάνει και ειδικότερα λόγο για τον εμπλουτισμό της θεματολογίας του περιοδικού, ώστε να ανταποκριθεί στη διαθεματική αξιοποίηση της λογοτεχνίας, τη σύνδεσή της με τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων (τχ. 89, 2008). Ο Αναγνωστόπουλος σε άλλο κείμενό του επεκτείνεται ακόμη περισσότερο στο σχολικό γήγενθει, επικειρώντας να εντοπίσει τις παραμέτρους που καθορίζουν το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διακείρισης, επιδιώκοντας να συμβάλλει στην επιτυχία της (τχ. 91, 2008). Άλλα ακριβώς επειδή το χρονογράφημα παίρνει αφορμή από την επικαιρότητα, ο Αναγνωστόπουλος δεν διστάζει επίσης να καταγράψει με συντομία αλλά και ακρίβεια τα κυριότερα προβλήματα που γεννά σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες η οικονομική κρίση (τχ. 103, 2011). Στο πλαίσιο μάλιστα της αντιμετώπισης της κρίσης ο Αναγνωστόπουλος προβάλλει το παράδειγμα του Αμερικανού συγγραφέα James Patterson, που δημιουργώντας σχολική βιβλιοθήκη στη μικρή Τήλο, θεωρεί ότι θέτει τις βάσεις για τη σωτηρία της ζωής των παιδιών του νησιού μέσα από την επαφή τους με το αξιόλογο λογοτεχνικό βιβλίο (τχ. 119, 2015).

Και περνάμε σε άλλη ενότητα κειμένων, μεταξύ των οποίων κάποιο όπου ο Αναγνωστόπουλος αναφερόμενος στη συνίθεια της φιλαναγνωσίας, θα την συνδέσει με κάπι πολύ ευρύτερο από το σχολείο, θα την συνδέσει με τους κοινωνικούς αγώνες. Η αντιμετώπιση των καταστάσεων που η χώρα μας έχει οδηγήσει λόγω οικονομικής κρίσης, είναι για το συντάκτη ένα ακόμη πλαίσιο που αναδεικνύει τα οφέλη της φιλαναγνωσίας. Παραθέτοντας τα ευρήματα της Γ' Πανελλήνιας Έρευνας αναγνωστικής συμπειριφοράς και πολιτιστικών πρακτικών, σύμφωνα με τα οποία οι αναγνώστες είναι οι πιο δραστήριοι πολίτες, εκφράζει τη βεβαιότητα ότι είναι αυτή η κατηγορία ανθρώπων που θα αναζητήσουν και θα βρουν τελικά διέξodo από τα σημερινά προβλήματα, ενισχύοντας έτσι την ελπίδα για όλους τους συνανθρώπους τους (τχ. 102, 2011). Και ο Αναγνωστόπουλος δεν σταματάει εδώ. Με σημείο αναφοράς και οδηγό το παιδικό βιβλίο δεν προσδοκά μόνο ελπίδα στην κρίση, προσδοκά επίσης ειρήνη στον κόσμο. Παίρνοντας για άλλη μια φορά αφορμή από πολεμικές συρράξεις και τρομοκρατικές ενέργειες με πλήθος αθώων θυμάτων, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σε πάμπολλα σημεία του πλανήτη, επικαλείται τη φράση της ιδρύτριας της Διεθνούς Βιβλιοθήκης Νέων του Μονάχου. Σύμφωνα με αυτήν τη φράση, τα παιδικά βιβλία γίνονται γέφυρα μεταξύ των νέων σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο Αναγνωστόπουλος ανάμεσα σε όλους όσοι ασκολούνται με το παιδικό βιβλίο, προσβλέπει στη δύναμή του να καλλιεργήσει πανανθρώπινη συνείδηση στους νέους, ώστε ο αυριανός κόσμος να μην μοιάζει με το

σημερινό στη βία και στο αίμα αλλά να βασιστεί σε εκείνες τις διαχρονικές, οικουμενικές αξίες, οι οποίες θα οδηγήσουν στην ευτυχία την ανθρωπότητα στο σύνολό της (τχ. 115, 2014).

Τα χρονογραφήματα των τευχών του περιοδικού Διαδρομές που υπογράφονται από το Βασίλη Αναγνωστόπουλο, στην περιορισμένη έκτασή τους αναπτύσσουν σαφείς απόψεις και προβληματίζουν τους αναγνώστες της ευθύνες τους και τις επιλογές τους αναφορικά με την παιδική λογοτεχνία. Πρόκειται για κείμενα που επιτυγχάνουν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση των κριτηρίων με τα οποία διαλέγουμε βιβλία για τα παιδιά μας, που ευαισθητοποιούν τους αναγνώστες τους για την αναγκαιότητα δημιουργίας αισθητικά ποιοτικών και αφηγηματικά άρτιων λογοτεχνικών έργων για τα παιδιά-αναγνώστες. Ακόμη, τα συγκεκριμένα κείμενα βοηθούν τον αναγνώστη να συνειδητοποιήσει τα ποικίλα οφέλη που απορρέουν από την επαφή με τα λογοτεχνικά βιβλία, όπως είναι η απόλαυση που αυτά προσφέρουν, οι εμπειρίες με τις οποίες μας πλουτίζουν συναισθηματικά, ψυχικά και κοινωνικά, η αναγνωστική δημιουργικότητα που οδηγεί στη μοναδικότητα, την ιδιαιτερότητα της ανάγνωσης του καθενός μας. Τέλος, τα κείμενα του Αναγνωστόπουλου μάς μυούν στην παιδαγωγική δύναμη της λογοτεχνίας, η οποία αποδίδεται ακριβώς στην απόλαυση και τη δημιουργικότητα που η λογοτεχνία επιφυλάσσει. Διαπιστώνουμε λοιπόν μέσα από το παράδειγμα που επικεντρώνεται στην επιφυλάσσει της ανάγνωσης του καθενός μας. Τέλος, τα χρονογραφήματα αποτυπώνουν άριστα τις απόψεις και τις στάσεις του συντάκτη τους και χαρακτηριστικά της προσωπικότητά του.

Ελένη Α. Ηλία

ΠΗΓΕΣ:

Διαδρομές στο χώρο της Λογοτεχνίας για παιδιά και νέους, τχ. 20, 81, 82, 83, 84, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 98, 101, 102, 103, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Αλεξίου, Έλλη (2004), *Για να γίνει μεγάλος*, Αθήνα: Καστανιώτης.

Alter, J. K. A., (1985), *Η διδασκαλία της Λογοτεχνίας*. Συνέδριο του Σεριζι, μτφρ. I. N. Βασιλαράκης, Αθήνα: Επικαιρότητα.

Εξυπερύ, Αντώνιος Ντε Σαιντ (1983), *Ο Μικρός Πρίγκιπας*, μτφρ. Τσίρκας Στρατής, Αθήνα: Ηριδανός.

Iser, W. (1990). *The Implied Reader. Patterns of Communication in Prose Fiction from Bunyan to Beckett*. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press.

Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια (1983), τ. 34, Αθήνα: Ακαδημος.

Μελάς, Σπύρος (28.5.1931), *Αθηναϊκά Νέα*, Αθήνα.

«Για να μν ξαναζήσουμε τα ίδια!»

T

ο Σάββατο 3/3/2018 πραγματοποιήθηκε εσπερίδα με θέμα «Για να μν ξαναζήσουμε τα ίδια - το πλημμυρικό φαινόμενο της 15ης Νοεμβρίου στην πόλη μας».

Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από τους τοπικούς συλλόγους «Τα Κούντουρα», «Σύλλογος γυναικών Μάνδρας», «Ποδηλατικός σύλλογος west coast» και το

περιοδικό «Ο Δημοφών».

Οι ομιλητές, ο ομότιμος καθηγητής γεωλογίας Δρ. Δ. Παπανικολάου, ο γεωλόγος Α. Γεωργακόπουλος, προσέγγισαν και εξήγησαν το φαινόμενο τεχνικά. Σύμφωνα με τα λεγόμενα των δύο ομιλητών το πλημμυρικό φαινόμενο της 15ης Νοεμβρίου στην πόλη μας ήταν αναμενόμενο για πολλούς λόγους. Ο κύριος Παπανικολάου τόνισε πως η ίδια η φύση προειδοποιεί για την εξέλιξη των πραγμάτων, οπότε βλέποντας κανείς το ιστορικό των πλημμυρών του κειμάρρου Σούρες(βλ. περιοδικό «Ο Δημοφών», τεύχος 83, σελ. 14) εύκολα καταλαβαίνει τι θα συμβεί σε περίπτωση δυνατής βροχόπτωσης. Οι δύο γεωλόγοι επεσήμαναν πως καταλυτικό ρόλο επίσης παίζουν συγκεκριμένες κτιριακές κατασκευές που βρίσκονται πάνω στην κοίτη του ρέματος καθώς επίσης και οι μικρής διατομής οχετοί για την απορροή των νερών. Ο κύριος Γεωργακόπουλος πρότεινε τη δημιουργία ανασχετικών φραγμάτων, μέσω των οποίων θα εμπλουτίζεται και ο υδροφόρος ορίζοντας. Μεταδύ άλλων οι δύο γεωλόγοι αναφέρθηκαν στην απομάκρυνση των κτιριακών κατασκευών από τις κοίτες των κειμάρρων, στην κατασκευή αγωγού όμβριων υδάτων μεγαλύτερης διάστασης σε όλο το τμήμα του οδικού δικτύου που βρίσκεται πάνω στην κοίτη του κειμάρρου της Αγ. Αικατερίνης καθώς και εκτροπή του συγκεκριμένου ρέματος. Ο κύριος Παπανικολάου στάθηκε ιδιαίτερα στην εγκατάσταση δικτύου παρακολούθησης μετεωρολογικών και υδρολογικών παραμέτρων στα βουνά της περιοχής. Έμφαση τέλος δόθηκε στην ύπαρξη πολιτικής προστασίας σε συλλογικό επίπεδο με τη αρωγή επιστημόνων αλλά και τη συμμετοχή εθελοντών πολιτών.

Η εργοθεραπεύτρια - ψυχολόγος κυρία Φοίβη Σπένη προσέγγισε το ζήτημα ψυχοκοινωνικά, τονίζοντας πως σε περίπτωση φυσικής καταστροφής δεν υπάρχει σωστός και λάθος τρόπος να αισθανόμαστε, πέρα των τυπικών συναισθημάτων σοκ, ανησυχίας, φόβου, άγχους, ευερεθιστότητας ή θυμού. Υποστήριξε πως είναι σημαντικό, παρά το γεγονός ότι η καθημερινότητά μας έχει αλλάξει πλέον, να προσπαθήσουμε να διατηρήσουμε τη ζωή μας σε όσο το δυνατόν φυσιολογικούς ρυθμούς κάνοντας πράγματα που συνηθίζαμε να κάνουμε. Η κυρία Σπένη τόνισε ιδιαίτερα τη σημασία της ετοιμότητας με κύρια χαρακτηριστικά αυτής τη γνώση, την εξάσκηση και την αποθήκευση ειδών έκτακτης ανάγκης. Τέλος, η ειλικρινής συζήτηση για τις ανάγκες μας, τα συναισθήματά μας και τους φόβους μας με φίλους, γείτονες και μέλη της οικογένειάς μας θεωρήθηκε από την ψυχολόγο βοηθητικό μέσο για να επανέρθουμε σε καθημερινούς ρυθμούς.

Στο τέλος της εκδήλωσης οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν ερωτήσεις στους ομιλητές, με έκδηλη την ανησυχία τους για την έναρξη των έργων.

Ευχαριστούμε τους τρεις εισηγητές οι οποίοι συμμετείχαν στην εσπερίδα αφιλοκερδώς, θέλοντας να συνδράμουν με αυτόν τον τρόπο στην άμεση αποκατάσταση της πόλης μας. Ευχαριστούμε επίσης την οικογένεια Παπακωνσταντίνου, ιδιοκτήτες της ταβέρνας «Η Δροσιά» για τη δωρεάν διάθεση του χώρου εκδηλώσεων, καθώς επίσης και τους συντονιστές της συζήτησης Κ. Πέππα και Μ. Μαρούγκα για την άφογη συνεργασία.

Καλό είναι να κρατήσουμε στο μυαλό μας την τελευταία διαφάνεια της κυρίας Σπένη: «Κανένας άνθρωπος δεν σπάει επειδή του συμβαίνουν άσκημα πράγματα. Σπάει επειδή δε συνεχίζει μετά και πέρα από τα άσκημα πράγματα. C. Milan».

Ελπίζουμε στο καλύτερο!

Ποδηλατικές Δράσεις "West Coast"

Mε δυναμικότητα ξεκίνησε το 2018 για τον ποδηλατικό σύλλογο της πόλης μας καθώς στον αγώνα που πραγματοποιήθηκε στο Γέρακα στις 11/3/2018 και διοργανώθηκε από το Σ.Υ.Φ.Α.Γ.Ε. συμμετείχαν οκτώ αθλητές μας.

Η Αλεξάνδρα Αδάμ ήταν πρώτη στην κατηγορία OPEN γυναικών, ο Δημήτρης Χριστοδούλου ήταν τρίτος στους παιδείς και ο Θάνος Αδάμ ήταν τέταρτος στην κατηγορία παμπαίδων.

Ωστόσο θα θέλαμε να αναφερθούμε ιδιαίτερα στη διεξαγωγή του 4^{ου} αγώνα ορεινής ποδηλασίας που πραγματοποιήθηκε στην Κιάφα την Καθαρά Δεύτερα. Ο αγώνας διοργανώθηκε από τον ποδηλατικό σύλλογο Νίκαιας «Κρόνος» και τον ποδηλατικό σύλλογο Ζωγράφου «ΠΕΣΑ». Στην προσπάθεια αυτή συνέδραμε και ο ποδηλατικός σύλλογος Μάνδρας «West coast». Ο αριθμός συμμετεχόντων ήταν ικανοποιητικός καθώς έλαβαν μέρος περίπου 200 αθλητές από 27 συλλόγους.

Από τον τοπικό μας σύλλογο αναδείχθηκαν πρώτος ο Νικόλαος Μαραγκός στην κατηγορία των εφήβων και δεύτερος ο Θάνος Αδάμ στην κατηγορία των παμπαίδων. Παράλληλα με το αθλητικό γεγονός, δόθηκε η ευκαιρία σε πολλούς επισκέπτες να απολαύσουν τη φύση και να πετάξουν το χαρταετό τους.

Για το τέλος αφήσαμε την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας που έγινε στο βουνό αυτή τη φορά και όχι στα γραφεία του συλλόγου όπως τις τρεις προηγούμενες χρονιές.

Οι μικροί αθλητές και η προπονήτρια τους Ειρήνη Μούκα, το Σαββάτο 27/1/2018 σταμάτησαν για λίγη ώρα τις προπονήσεις τους, έκοψαν την πίτα σε εύθυμο και «μουσικό» κλίμα για το οποίο είχε φροντίσει η ομάδα catering «Γεύση και ιδέα», πάραν τα δώρα τους - ευγενική χορηγία του περιοδικού «ο Δημοφών» και συνέχισαν απόποιτοι και με περισσότερη ενέργεια.

“Μας αξίζει το καλύτερο”. Αλλά ποιο είναι το καλύτερο;

Aκούω συχνά στον κοινωνικό μου περίγυρο ανθρώπους να λέμε, με δόση (μεγαλύτερης ή μικρότερης) απογοήτευσης: «Μου αξίζει να επιτύχω (αυτό ή εκείνο) γιατί είχα προσπαθήσει πολύ» ή «μου αξίζει να νικήσω (π.χ. έναν αγώνα) γιατί είχα προπονηθεί σκληρά» και άλλες παρόμοιες φράσεις, διαφοροποιημένες ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Υποθέτω ότι δεν μπορεί παρά να το έχετε ακούσει κι εσείς. Και κατά πάσα πιθανότητα όχι μόνο στον περίγυρό σας, αλλά και (κατ' επανάληψη) στην πλεόραση. Και μάλιστα όχι μόνον ως δηλώσεις αθλητών, υποψηφίων διαγωνιζομένων κ.λπ., αλλά και ως (“πιασάρικη”) επωδό πολλών διαφημίσεων: «Αγοράστε το τάδε προϊόν γιατί σας αξίζει» ή «κάντε το τάδε ταξίδι γιατί σας αξίζει» ή, γενικότερα, «**σας αξίζει το καλύτερο**»...

Υποκύπω στον πειρασμό να σκολιάσω αυτού του είδους τις διαφημίσεις, χωρίς (κατά το δυνατόν) να μακρυγορήσω, για να μην κάσω το στόχο μου.

Όσοι έχουν μυαλό που το βάζουν να λειτουργήσει και όταν παρακολουθούν τηλεόραση [...], αντιλαμβάνονται ότι οι διαφημιστές, καλά εκπαιδευμένοι εκμαυλιστές των καταναλωτών, γνωρίζουν πολύ καλά τι κάνουν [το έχουν σπουδάσει] αλλώστε!: Μας κολακεύουν για να μας «κερδίσουν» και να πετύχουν το σκοπό τους, δηλαδή να κερδίσουν οι πελάτες τους και οι ίδιοι. Ποιος θεωρεί, σ' αλήθεια, ότι νοιάζονται για το δικό μας κέρδος; Και, βεβαίως, μάπως μας γνωρίζουν, άραγε, για να μπορούν να μας λένε ότι, τάχα, «μας αξίζει» αυτό ή εκείνο; Κι όμως συχνά «τοιμπάμε» [«τοιμπάμε» το δόλωμα, ως «κάννοι»...], έτσι δεν είναι; Προσωπικά πιστεύω πως το κειρότερο δεν είναι αυτό, αλλά το ότι σιγά - σιγά, σε συνδυασμό και με άλλα μηνύματα που προσλαμβάνουμε, μας διαποτίζει μια τέτοια νοοτροπία, μια τέτοια αντίληψη ζωής: 'Όπις «μας αξίζει το καλύτερο», όπι «μας αξίζει η επιτυχία», όπι «μας αξίζει η νίκη»...

Επανέρχομαι στην ουσία των σκέψεων μου επί του θέματος:

Και γιατί, παρακαλώ, «μας αξίζει» η νίκη ή η επιτυχία ή οι άλλοι; Ποιος το είπε ή/και μας το «εγγυήθηκε», άραγε, ότι η ζωή «μας χρωστάει» την νίκη ή την επιτυχία;

«Μα», θα μου πείτε ίσως [και, πάντως, είναι αυτό που λένε όσοι ασπάζονται τη σχετική οπτική των πραγμάτων και των καταστάσεων], «μου αξίζει η νίκη» διότι, για παράδειγμα, «είχα προπονηθεί σκληρά», «είχα στερηθεί πράγματα», «έδωσα τον καλύτερο εαυτό μου» κ.λπ.

«Πολύ καλά ως εδώ και μπράβο σου», θα απαντήσει, τότε, ο ανεξάρτητος - αντικειμενικός τρίτος, «αλλά όλα ή κάποια απ' αυτά που λες για τον εαυτό σου, δεν ισχύουν, άραγε, και γι'

αυτόν που πράγματι νίκησε;»

Μάπως θα πρέπει να το σκεφτούμε; Ότι, δηλαδή, και ο νικητής έχει προπονηθεί σκληρά (και μάλιστα προφανώς ή πιθανώς πιο σκληρά από εμάς), ότι κι αυτός έχει στερηθεί πράγματα (ίσως περισσότερα από εμάς), ότι κι αυτός έδωσε τον καλύτερο εαυτό του (που εκ των πραγμάτων αποδείχθηκε καλύτερος από τον δικό μας εαυτό...)

Γενικότερα: **Σε όλα αυτά τα μεγαλόστομα «μου αξίζει» ή «μου αξίζε» αγνοούμε παντελώς τον άλλο παράγοντα, δηλαδή τον νικητή (μας). Λες και δεν υπάρχει! Προφανώς διότι είμαστε τόσο πολύ επικεντρωμένοι στον εαυτό μας, στο «εγώ» μας!**...

Επιτρέψτε μου μια παρένθεση γενικότερης σημασίας: Κάποια στιγμή, αντιλαμβανόμενη ότι στρεφόμαστε γύρω από τον ήλιο, **η ανθρωπότητα εγκατέλειψε τον «γεωκεντρισμό», και αυτό σηματοδότησε την μετάβασή μας από τον σκοταδιστικό Μεσαίωνα στην Αναγέννηση** [Σχηματικά το λέω, μην το εισπράξετε κατά λέξη!...]. **Έτσι κι εμείς, σε προσωπικό επίπεδο πλέον, αν εγκαταλείψουμε την «εγω-κεντρική» θεώρηση του κόσμου, υπάρχει ελπίδα να ανα-γεννηθούμε και να φωτιστούμε...** καταλαβαττεί...

Ευαγγελίζομαι μιαν άλλη οπτική των πραγμάτων και των καταστάσεων που βιώνουμε:

Το γεγονός ότι δεν νικάμε, σημαίνει ότι δεν αξίζαμε να νικήσουμε! Αν πράγματι έχουμε προπονηθεί σκληρά, οφείλουμε να προπονηθούμε σκληρότερα. Αν έχουμε στερηθεί πράγματι πολλά, θα είναι προφανώς προς όφελός μας να στερηθούμε περισσότερα. Προς όφελός μας θα είναι, επίσης, και το να διδαχθούμε απ' τον νικητή [και όχι να προσπαθήσουμε να τον απ-αξιώσουμε]. Με όλα αυτά ένα είναι σίγουρο: Ότι με σκληρότερη προπόνηση και με περισσότερες στερήσεις, την επόμενη φορά θα μπορούμε να δώσουμε έναν ακόμα καλύτερο εαυτό μας....

Οι ήπτες και οι αποτυχίες είναι, κατά την πεποίθησή μου, τα εφαλτήρια και οι οδοιδείκτες προς την πρόοδο και για την επιτυχία. **Υπό μία έννοια δεν υπάρχει μεγαλύτερη πατάρα από την (εύκολη, και με την πρώτη προσπάθεια) νίκη και επιτυχία.** Δεν είναι δα (μόνο) δική μου η άποψη αυτή. Είναι η άποψη των πρωταθλητών και γενικότερα των επιτυχημένων.

Κι όταν συμφωνήσουμε σ' αυτή την άποψη – αντίληψη, ας την μεταλαμπαδεύσουμε στον κοινωνικό μας περίγυρο. Κι ιδίως στις μάνες, στις ελληνίδες μάνες. Που όσο τις θαυμάζω για τη θυσιαστική αγάπη τους προς τα παιδιά τους (για τα οποία προφανώς επιθυμούν και επιδιώκουν το καλύτερο), άλλο τόσο τις κατηγορώ ότι ενέχονται σ' αυτή την αντιπαιδευτική ανατροφή των παιδιών τους. Απ' αυτές εκπιγγάζει, εν πολλοίσ, αυτό το «σου αξίζει το καλύτερο» [Είναι, ίσως, διότι, όπως λέει η παροιμία και το σχετικό παραμύθι, «η κουκουβάγια βλέπει το παιδί της να είναι το πιο όμορφο και το πιο έξυπνο του κόσμου». Το ίδιο κι ο μπούφος - κυριολεκτικά και μεταφορικά...]

Το έγραψα νωρίτερα, το επαναλαμβάνω προς (περαιτέρω) σκέψη: Ποιος μας/σας το είπε ότι μας/σας αξίζει η νίκη, η επιτυχία ή το καλύτερο; Σε ποιες «οδηγίες χρήσεως» ή «κανόνες ζωής» βρίσκεται γραμμένο; Ποιος Θεός μας το εγγυήθηκε; **Χωρίς κόπο και μόχθο, χωρίς στερήσεις γενικά, αλλά και χωρίς στέρησην (έστω και προσωρινή)**

της νίκης και της επιτυχίας, έτσι που να την ποθήσουμε περισσότερο, χωρίς πείνα και δύψα (για νίκη και επιτυχία)... τελικώς ποτέ δεν θα μας κορτάσει και δεν θα μας ξεδιψάσει, ως ανθρώπους, η νίκη και η επιτυχία, όταν την κατακτήσουμε.

Να προσθέσω και κάτι ακόμα, για να σας «ιντριγκάρω»;

Όταν έρθει, τελικά, η νίκη και η επιτυχία, θα καταλάβουμε ίσως, τότε, πως δεν μας άξιζε. Διότι αυτό που πραγματικά μας αξίζει, αυτό που μας κάνει ν' αξίζουμε, δηλαδή μας δίνει αξία, είναι η προσπάθεια.

Πώς το 'κει πει τόσο απλά ο ποιητής, μ' έναν στίχο που όλοι έχουμε ακούσει και έχουμε πει κατ' επανάληψη χωρίς να εμβαθύνουμε ποικιλοτρόπως:

«...ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν...»

Λοιπόν...

...Μας αξίζει (και μόνο) να ταξιδεύουμε (προς ένα σκοπό).

...Μας αξίζει να ζούμε (με ένα σκοπό).

Σ.Γ.Λ.

Παρουσίαση βιβλίου

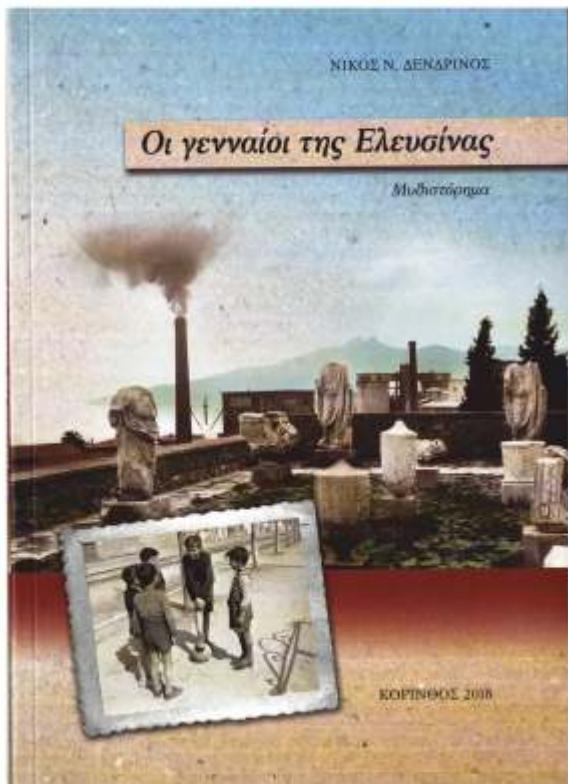
Την Κυριακή 11 Μαρτίου στην αίθουσα του Δημοτικού συμβουλίου του Δημαρχείου Ελευσίνας πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του βιβλίου **οι γενναίοι της Ελευσίνας** του δημοσιογράφου και συγγραφέα **Νίκου Δενδρινού**.

Η παρουσίαση έγινε από τον **Σύλλογο Μικρασιατών Ελευσίνας** και την εκδήλωση άνοιξε η πρόεδρος του συλλόγου κ. **Γεωργία Γιατζόγλου**. Την παρουσίαση του βιβλίου έκανε ο καθηγητής-συγγραφέας **Μιχάλης Λεβέντης** που με ωραίο τρόπο έδωσε τον τρόπο ζωής στην Ελευσίνα στην δεκαετία του 1950. Το βιβλίο καταγράφει τις αναμνήσεις ενός παιδιού από την ζωή του στην πόλη και μέσα από τις εικόνες που είδαν τα παιδικά του μάτια και η αθώα παιδική ψυχή του ωρίμασαν και έγιναν βιβλίο.

Κείμενα του βιβλίου διάβασε η ηθοποιός **Μαρία Καστάνη** παρουσία του συγγραφέα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο δήμαρχος Γεώργιος Τσουκαλάς δημοτικοί σύμβουλοι και πλήθος κόσμου.

Τέλος, ευχαριστούμε τον κο **Ιωάννη Καλομενίδη** για την παρακώρηση του φωτογραφικού υλικού.

έτος 19ο, αρ. τεύχους 84, τρίμηνη έκδοση
διανέμεται δωρεάν
ISSN: 1109-2653
ISSN (Online): 2241-4037

ΚΩΔΙΚΟΣ : 6325
AP. ΛΔΕΙΑΣ 508/2001 TAX. ΜΑΝΔΡΑΣ

